

לוקחים

אחריות

המטה לוחם אורח לחיים משותפים
المقر لقيادة المقاتلين للحياة المشتركة

**יום הזיכרון ה-26
לרצח יצחק רבין**

**לוקחים אחריות!
ערכת פעילות לכיתות
ה-1**

***המערך מורכב משלושה חלקים.
מומלץ להקדיש לכל חלק שעה לפחות**

יום הזיכרון ה-26 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري 26 لاغتتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

לוקחים אחריות!

הקדמה

ב-4 בנובמבר 1995, לפני 26 שנים, בסיומה של עצרת המונים בתל אביב, נרצח ראש הממשלה יצחק רבין בידי מתנקש יהודי שהתנגד לדרכו המדינית.

באותה תקופה וגם היום, אחד מנושאי המחלוקת העיקריים המפלגים את החברה הישראלית הוא היחס כלפי תהליך השלום הישראלי-פלסטיני.

יצחק רבין האמין כי ניתן להגיע להסכמי שלום עם שכנינו הערבים. הוא האמין בשיח ובמשא ומתן וסבר כי ללא וויתורים מצד מדינת ישראל לא ניתן להגיע לפתרון שיהיה מוסכם על שני הצדדים.

יצחק רבין פעל רבות למען השלום והחל במשא ומתן להשגת שלום עם המדינות השכנות. לאחר משא ומתן עם הפלסטינים, נחתמו עימם בשנת 1993 הסכמי אוסלו ובעקבותיהם נחתם בשנת 1994 הסכם שלום בין ישראל לממלכת ירדן. על הישגים אלו הוענק פרס נובל לשלום ליצחק רבין, לשמעון פרס וליאסר ערפאת (יושב ראש הרשות הפלסטינית).

לוקחים אחריות! ערכת פעילות לכיתות ה-ו

2-final

לוקחים אחריות

יום הזיכרון ה-26 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري 26 لاعتقال رئيس الحكومة
ووزير الدفاع اسحاق رابين

מרכז יצחק רבין
The Yitzhak Rabin Center
www.yitzhak-rabin.org.il

משרד החינוך

עיצוב: רות יערי

המערך מורכב משלוש פעילויות. מומלץ להקדיש לכל אחת מהפעילויות כשעה.

- חלק א' - "יהיה בסדר" ומדרש כרזה
- חלק ב' - לקיחת אחריות
- חלק ג' - אחריות: מהלכה למעשה

עזרי הוראה נוספים, חומרי העשרה,
סרטונים, כרזות ומצגות ניתן למצוא
[באתר מרכז יצחק רבין](#)

חלק א' -

יצחק רבין, בתפקידו כראש ממשלת ישראל וכאדם ערכי, חש אי נוחות ודאגה מהתנהלות המאפיינת לדעתו את החברה הישראלית.

שנתיים לפני הירצחו אמר את הדברים הבאים בסיום קורס של מפקדים בכירים בצה"ל:

"לאחת הבעיות הכואבות שלנו יש שם, שם פרטי ושם משפחה. זהו צירוף שתי המילים "יהיה בסדר". צירוף המילים האלה, שרבים מאיתנו שומעים בחיי היום-יום של מדינת ישראל, הוא בלתי נסבל.

מאחורי שתי המילים האלה חבוי בדרך-כלל מה ש"לא בסדר":

הירות ותחושת ביטחון עמי מופרז, כוח ושררה, שאין להם מקום.

ה"יהיה בסדר" מלווה ותנו כבר זמן רב, שנים, והוא סממן לאווירה הגובלת בחוסר אחריות

ברבים מתחומי חיינו...הוא סממן לחוסר סדר ומשמעת, למקצועיות שאינה, לבטלנות

שישנה...

(יצחק רבין, נאום בטקס סיום מחזור של בית הספר לפיקוד ומטה, 27.8.1992)

לוקחים

אחריות

המורה תאמר: חישבו על המילים "יהיה בסדר".

- ❑ מדוע לדעתכם חשב יצחק רבין שזהו צירוף מילים בלתי נסבל?
- ❑ איזה מסר מסתתר לדעתו מאחורי שתי מילים הללו?

המורה תאמר: רבין אמר כי צמד המילים "יהיה בסדר" הוא

"סממן לאווירה הגובלת בחוסר אחריות ברבים מתחומי חינו".

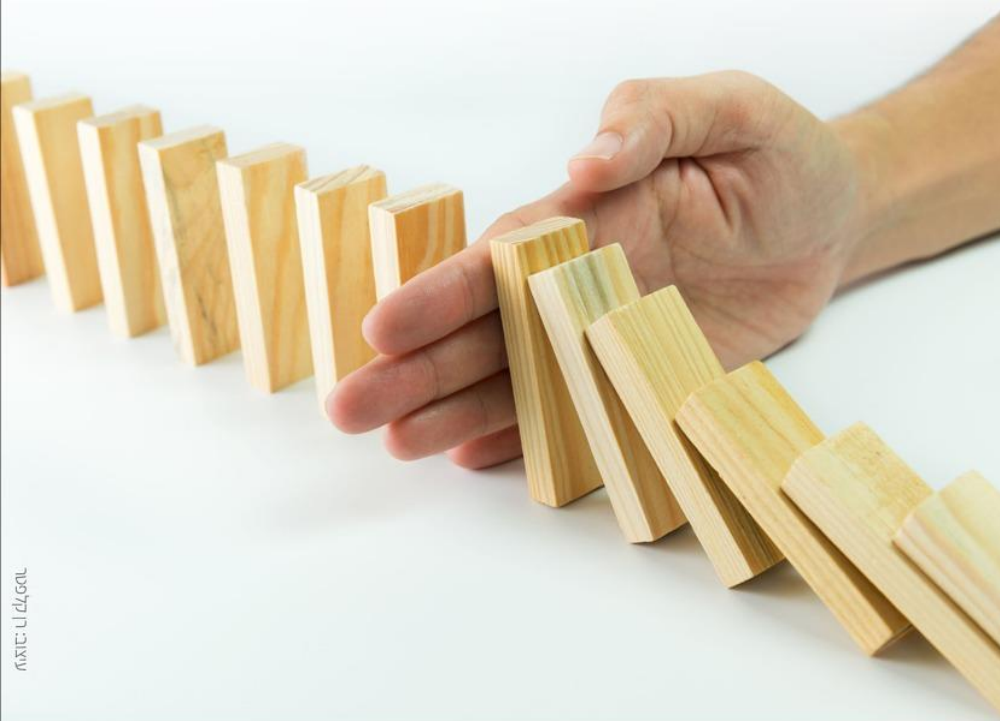
ננסה להבין את הקשר בין מילותיו של רבין לבין הכרזה שלפניכם:

- ❑ בכרזה מופיעות המילים "לוקחים אחריות" עם סימן קריאה. מה לדעתכם מבטא סימן הקריאה?
- ❑ בכרזה מופיעה יד שאצבעותיה צמודות. נסו להיזכר היכן מופיעה יד שאצבעותיה צמודות ובאיזה הקשר? (רמז: [עולם התחבורה](#))

- ❑ תמרור "עצור" נועד לגרום לנהג או להולך הרגל לעצור כדי למנוע ממנו להיפגע בתאונה. האם גם בכרזה המסר דומה? מה לדעתכם צריך לעצור?
- ❑ מה עלול להיגרם לחברה הישראלית אם לא ניקח אחריות? אם לא נעצור תופעות ותהליכים מסוכנים?

לוקחים

אחריות

סיכום חלק א':

בכרזה שלפניכם חלק מאבני הדומינו נפלו, והיד מנסה לעצור את שאר האבנים שלא תיפולנה גם הן (אבני הדומינו הן משל לחברה הישראלית).

הכרזה מעבירה מסר כי האחריות בידיים שלנו וכי יש לשמור על חלקי הדומינו העומדים, על מנת שלא יפלו.

כיצד נעשה זאת?

נתרכז שוב בדבריו של יצחק רבין וננסה לחשוב על פעולות של אחריות שנוכל ליטול על עצמנו כחברה על מנת לא ליפול:

חלק ב' -

פעילות בקבוצות

- הכיתה תתחלק לשלוש קבוצות.
- כל קבוצה תדון בשתי התנהגויות שציין יצחק רבין בנאומו (המופיעות ברשימה מימין).
- המורה תבקש מהתלמידים/ות לקיים דיון בקבוצות

בהתאם להנחיות הבאות:

- ☐ פרשו את המושגים והיעזרו במילון.
- ☐ חישבו על מצבים בהם נתקלתם בהתנהגויות חסרות אחריות בקרב ילדים או מבוגרים (לרבות במדיה וברשתות החברתיות).
- בחרו את אחד המצבים וחישבו מה גרם להתנהגות זו.
- כיצד התנהגות זו עשויה לגרום לאבני הדומינו ליפול? כיצד היא עשויה להחליש את החברה? לייצר בתוכה שברים?
- ☐ חישבו על התנהגויות מנוגדות לאלה שיצחק רבין ציין, התנהגויות חיוביות שיכולות לשמור על אבני הדומינו להישאר זקופות ואיתנות.

בשיעור הקודם נחשפנו לדאגה שהביע רבין מהתנהלות הרווחת בחברה הישראלית ומ"האווירה הגובלת בחוסר אחריות". כמו כן, התבוננו בכרזה, ראינו את המסר הקורא לקחת אחריות ושאלנו כיצד נעשה זאת.

יצחק רבין הזכיר בדבריו **מספר התנהגויות** הגורמות לאנשים להתנהג באופן לא אחראי:

- יהירות
- חוסר מקצועיות
- כוח ושררה
- חוסר סדר ומשמעת
- ביטחון עצמי מופרז
- בטלנות

חלק ג' -

מהלכה למעשה:

המורה תאמר: בחרו ככיתה מאלו שתי התנהגויות שליליות אתם רוצים להימנע ואלו שתי התנהגויות חיוביות אתם רוצים לאמץ. לפניכם שתי אפשרויות לממש את המחשבות באופן מעשי:

רשמו מספר פעולות שאותן תרצו ליישם במהלך שנת הלימודים כדי לעודד את ההתנהגויות שבהן בחרתם/ן. חישבו על דרך לעקוב אחרי יישום התנהגויות אלו במהלך השנה (מחברת מעקב, מינוי אחראים לנושא המתחלפים כל שבוע, שיח בנושא, תזכורות, עידוד וחיזוק בעזרת פרסים)

חישבו על קמפיין המעודד התנהגויות חיוביות שבחרתם לאמץ ועל ההשראה שקיבלתם מדברי יצחק רבין. כתבו מסרים, הכינו שלטים, הפיצו את המסרים בדרכים שונות בקרב תלמידי בית הספר. ספרו על התהליך בעיתון / באתר ועודדו כיתות נוספות לפעול באופן דומה.

לוקחים

אחריות

<http://www.rabincenter.org.il/Web/He/Educationalactivities/Kits/Default.aspx>

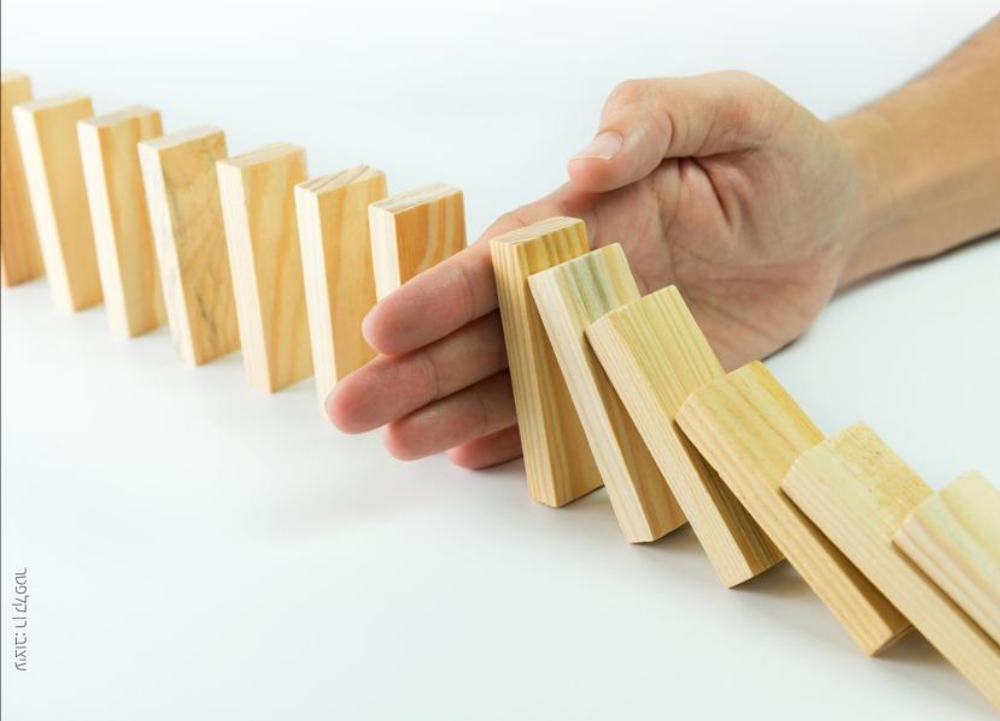
יום הזיכרון ה-26 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
 י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكرى 26 لاغتيال رئيس الحكومة
 وزير الدفاع اسحاق رابين

מסד החינוך

לוקחים

אחריות

יום הזיכרון ה-26 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
 י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري 26 لاغتيال رئيس الحكومة
 وزير الدفاع اسحاق رابين

מסד החינוך